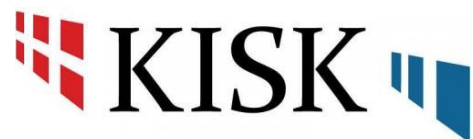

Informační průmysl 2010

Petr Šmejkal
43262@mail.muni.cz

KABINET
INFORMAČNÍCH STUDIÍ
A KNIHOVNICTVÍ

Informační průmysl - obsah

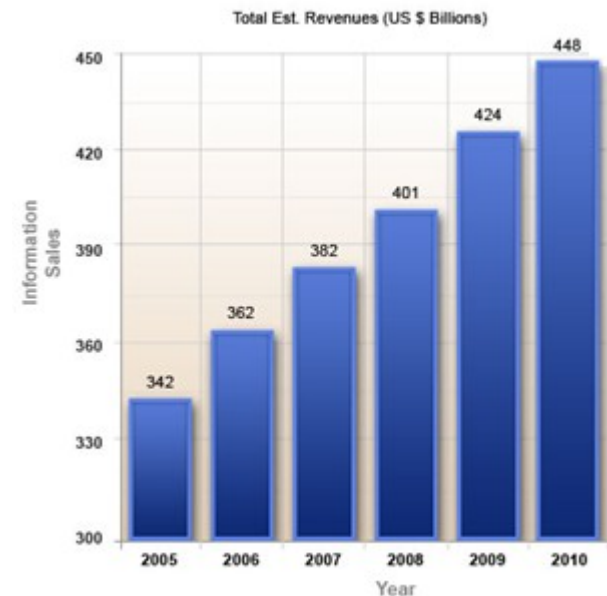
- Zaměření a obsah IP
  - Informační průmysl
  - Informační profesionál a jeho práce
- Informační a znalostní management
  - Informační management
  - Informační audit
  - Znalostní management
- Research – výzkum
- Analýza a syntéza informací
- Competitive Intelligence

Informační průmysl

ZAMĚŘENÍ INFORMAČNÍHO PRŮMYSLU

IP – kde ho nalezneme

- Soukromé i veřejné firmy
- Průmyslová odvětví s rychlejším vývojem
- Větší, pružnější firmy, obory s několika málo konkurenty
- Objem informací i prostředků investovaných do IP roste
- Přechod na znalosti
- Informace a znalosti přináší úspěch

IP zahrnuje:

- Informační zdroje
- Management informací a znalostí
- Průzkum a následné vyhodnocení výsledků

Vhodné schopnosti

- Práce s čísly i textem
- Rychle vytáhnout relevantní informace z většího množství jiných, méně relevantních informací
- Správně položit dotaz a dostat se k co největšímu množství správných dokumentů
- Znalost klasifikací oborových činností
- Povědomí o vhodných zdrojích

Producenti informací

- Státní agentury, výroční zprávy, obchodní rejstříky, ...

Vydavatelé informací

- Thomson Dialog, Bureau van Dijk, Čekia, ...

Hledači a zpracovatelé

- Informační centra v podnicích, brokeři, analytici, ...

Příjemci informací

- Management firem, státní instituce, ...

Trendy v IP

- Od dodávání dat k hledání významu informací
- Řešení s přidanou hodnotou
- Customization & personalization
- Integrace do pracovního procesu (workflow tools)
- Mobilní nástroje

IP – světový hráči

- 2007: \$381 mld., +5,3% (2006: 6%)
- Hlavní hráči:
  - Google (2006: +73%, 2007: +57%)
  - Reed Elsevier
  - Pearson
  - Yahoo! (2006: +22%, 2007: +10%)
  - Thomson
  - Gannett (USA Today...)
  - McGraw-Hill (Standard & Poor's...)
  - Bloomberg
  - Reuters
  - Wolters Kluwer

Reed Elsevier

PEARSON

YAHOO!

THOMSON

GANNETT

The McGraw-Hill
Companies

Bloomberg

REUTERS

Wolters Kluwer

Zdroj: Outsell Inc.

Trh profesionálních informací (2006)

- právní info 33%
  - přírodní vědy a technika 27%
  - medicína 23%
  - obchodní info 17%
-
- Knihy (včetně elektronických) 36%
  - Časopisy (včetně elektronických) 20%
  - Sekundární zdroje 22%
  - Adresáře a databáze 10%
  - Bulletin a aktualizace 10%
  - Ostatní 2%

<http://www.czechpsi.info/fakta-o-svetovem-informacnim-prumyslu-a-trhu-informacniho-obsahu.html>

Business Information Market

- Bloomberg L.P.
- The Bureau of National Affairs Inc.
- Business Wire
- D&B
- Dow Jones & Co.
- EDGAR Online
- Epocrates Inc.
- FactSet Research Systems Inc.
- Pearson PLC
- PR Newswire Association
- Reed Elsevier
- TheStreet.com Inc.
- Thomson Reuters
- Wolters Kluwer

Zdroje:

- Knihy - 48 %
- sekundární zdroje - 24 %
- databáze a adresáře - 14 %
- bulletiny - 12 %
- časopisy - 4 %

Hlavní hráči:

- Reed Elsevier, Thomson a Wolters Kluwer - dohromady 85 % trhu
- U nás tuto oblast zastupuje firma ASPI, dceřiná společnost Wolters Kluwer International Company.
- V ČR působí např. Creditinfo Czech Republic, Bisnode, CRIF, Coface či Creditreform. Dalším poskytovatelem právních a obchodních informací je Nakladatelství LexisNexis CZ, s. r. o.

Informační průmysl

INFORMAČNÍ MANAGEMENT

Informační management

Proces při kterém se sbírají, spravují a využívají informace důležité pro chod organizace

Zahrnuje:

- plánování, utváření, koordinaci a kontrolu, získávání, zpracování, přenos a ukládání informací

Týká se:

- lidí, procesů, technologií, obsahu

Vědomý x nevědomý proces

účel je veden mnoha faktory:

- potřeba zvýšit efektivitu obchodních procesů, snahou přijít s novými službami, zrychlit průchodnost informací firmou

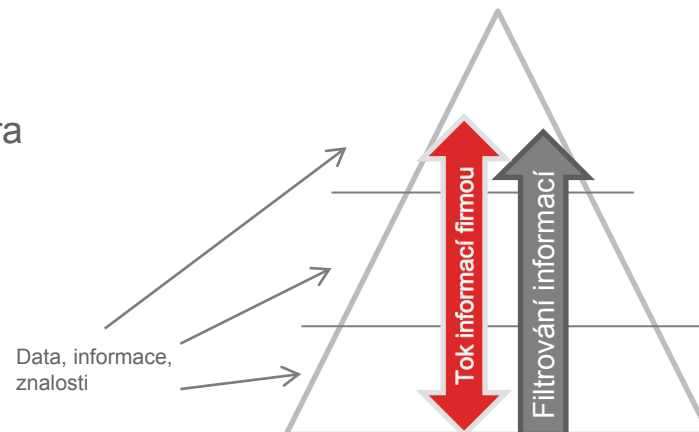
IM není technická záležitost

- jde o pochopení potřeb a procesů v organizaci,
- je nutno brát v potaz informační potřeby, informační architekturu, metadata, kvalitu obsahu, ...

Informační management

Dělení IM

- Strategický
  - Strategické plánování, informační infrastruktura
- Administrativní
  - Zajištění SW, management dat
- Operativní
  - Provoz HW, správa dat, ...

Externí vstupní informace

- Přímou ovlivňují konkurenceschopnost firmy a její zasazení do ekonomického prostředí
  - Politické – legislativa
  - Ekonomické a sociální
  - Technologické

Interní vstupní informace

- Jsou ovlivněné:
  - Vnitřní strukturou podniku
  - Kulturou podniku
  - Postavením informačního centra v podniku

Informační management

- využití v public i private sektoru
- účel je veden mnoha faktory:
  - potřeba zvýšit efektivitu obchodních procesů
  - snahou přijít s novými službami
  - zrychlit průchodnost informací firmou
- IM není technická záležitost
  - jde o pochopení potřeb a procesů v organizaci
  - je nutno brát v potaz informační potřeby, informační architekturu, metadata, kvalitu obsahu, ...

Termíny:

- www.steptwo.com.au/papers/cmb_definition/index.html

- ARMA International – not-for-profit professional association and the authority on managing records and information
  - www.arma.org
  - Vydávají The Information Management Journal

- SIM – Society for Information Management
  - Delivering Business Value through IT Leadership
  - www.simnet.org
  - Zaměřené spíše na praktické použití IM
  - Webinars, workshops

Problémové faktory IM

- velké množství informací
- malá integrace nebo spolupráce již existujících informačních systémů (ERP apod.)
- slabá kvalita informací, nedostatek konzistence, duplikace, zastaralost informací
- nebývá zavedena firemní taxonomie / nejednotné formáty a typy informací v podniku
- velký počet odlišných obchodních potřeb a problémů, které nutno pokrýt
- neochota měnit zaběhlé praktiky a procesy

Informační průmysl

INFORMAČNÍ AUDIT

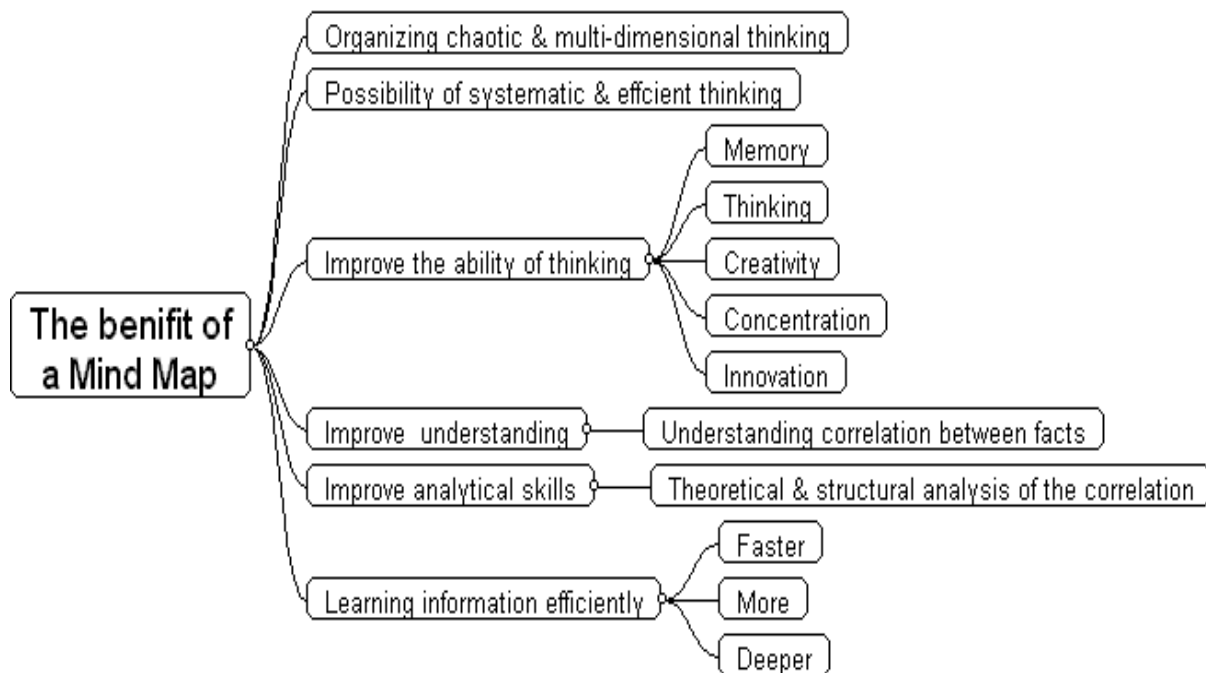
Informační mapy a toky

- Strukturovaný návod ulehčující přístup k informacím a zdrojům
- Je potřeba znát informační požadavky, klienty, zdroje a toky (cesty)
- Přínos zmapování informačních toků:
  - Porozumění jak jsou informace používány a kým
  - Identifikuje konečné klienty
  - Zaměření informačních služeb na nejvyšší potenciální možnosti
- Mapování v 5-ti krocích
  - Popsat daný stav
  - Popsat potencionální klienty
  - Vypsát možné klienty
  - Vytvořit žebříček priorit
  - Vytvořit informační mapu

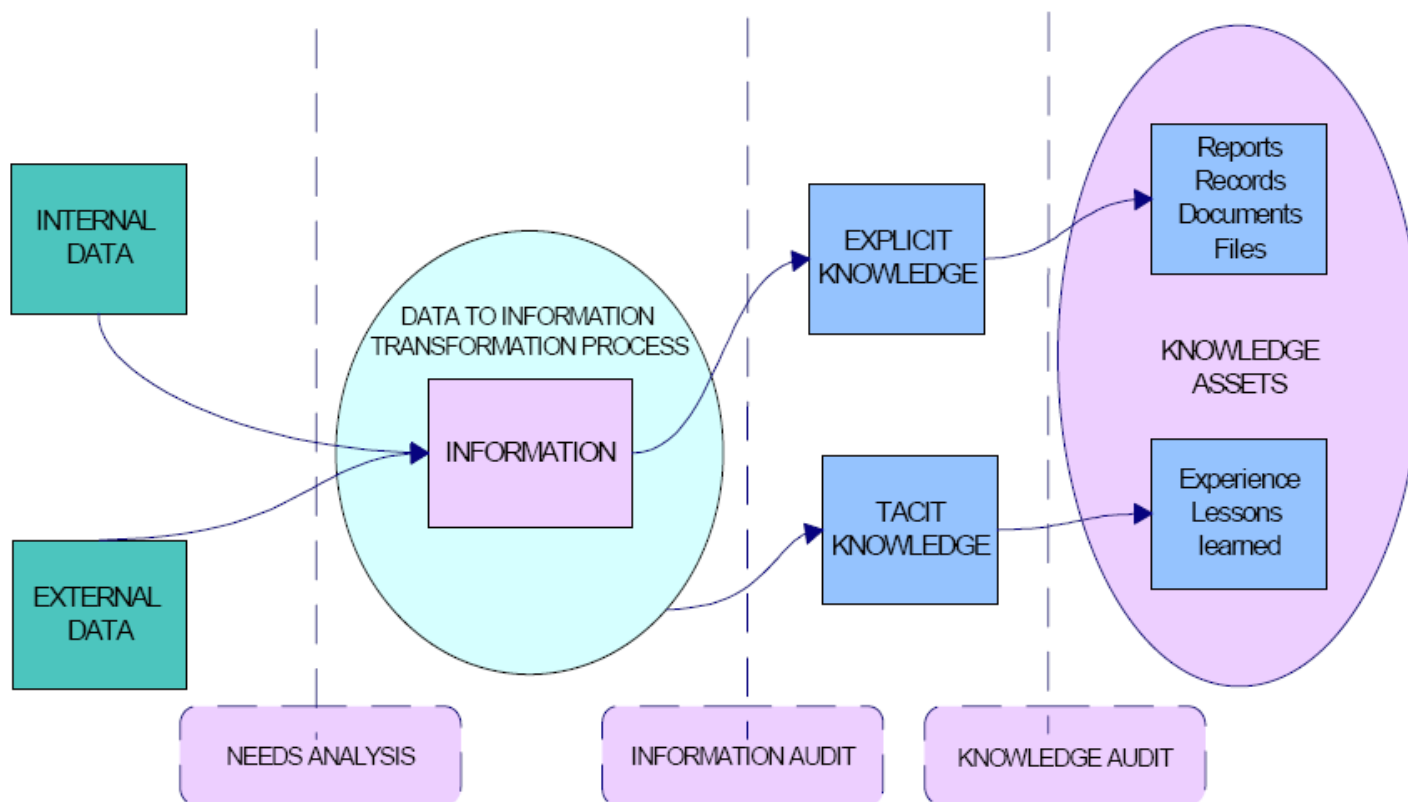
Výhody myšlenkových a znalostních map

- Nejvhodnější způsob organizace myšlenek, využívá se celostní reprezentace.
- Přirozeným způsobem zvyšuje aktivitu duševních činností
- Usnadňuje pochopení souvislostí
- Usnadňuje strukturální a teoretickou analýzu složitých problémů.
- Podporuje rychlejší a snazší absorbování a zpracování informací.

Informační audit

- Zkoumají se toky informací podnikem, hledají se slabá místa – bottle-necks, mezery, prověřují se zdroje, hledají se alternativy

Základní postup

- Stanovíme ideální stav procesů
- Zkoumáme současný stav
- Zhodnotíme současný stav a porovnáme s ideálním
- Najdeme rovnováhu mezi současným a ideálním stavem a navrhneme řešení jak ho dosáhnout

Metody sběru dat

- dotazníky
  - několik druhů, porovnávat
- interview
  - checklist
- řízené rozhovory
  - nejlepší, časově náročné

Fáze informačního auditu

Nejběžnější je sedmistupňový model informačního auditu

- Plánování
- Sbírání dat
- Analýza dat
- Ověřování dat
- Sdělování doporučení
- Implementace doporučení
- Informační audit jako kontinuum -> plánování, ...

Výsledkem IA je doporučující zpráva

- Přináší možná zlepšení komunikace
- Návrhy na lepší zprůchodnění toků informací
- Navrhuje levnější nebo efektivnější využívání zdrojů
- Měl by přinést možnost rychlejšího a efektivnějšího využívání informací

Informační průmysl

ZNALOSTNÍ MANAGEMENT

Znalostní management

- Data > Informace > Znalosti
- Vytváření znalostí z informací:
  - Srovnáváním (V čem se liší od toho co už znám?)
  - Odvozováním (Jaké to bude mít důsledky na rozhodnutí?)
  - Spojováním (Jak to souvisí s jinými informacemi?)
  - Komunikováním (Co si o tom myslí ostatní?)
- Znalostní společnost – znalosti jsou hodnoceny jako „intelektuální kapitál“
- Strategický význam znalostí – jsou využitelné pro strategické rozhodování

Struktura znalostí

Obsah

- Každá znalost vázána na podnikovou aktivitu (proces)
- Specifická terminologie

Forma

- Formu určuje médium

Aspekt času

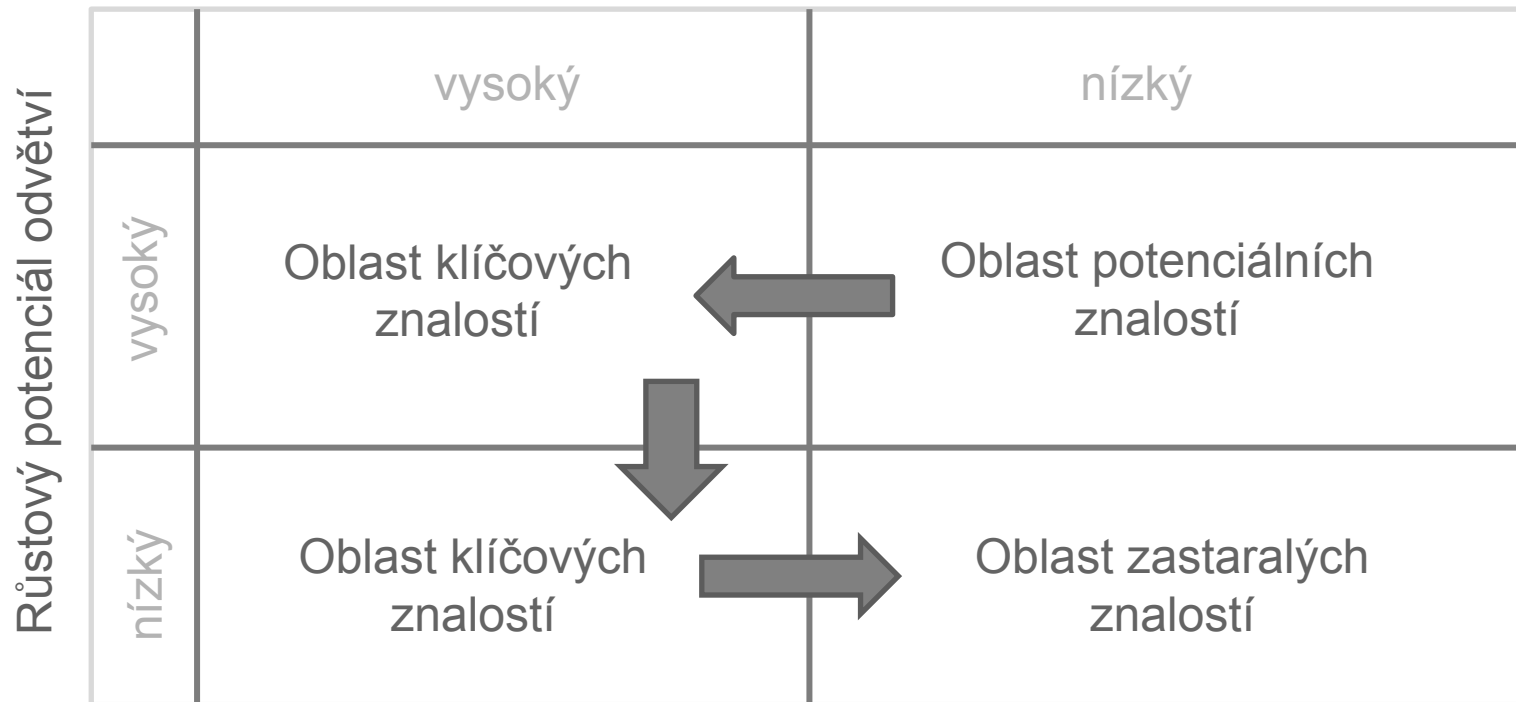
- Pokud není znalost dostupná v okamžiku rozhodování, její hodnota výrazně klesá

Aspekt místa

- Pokud není znalost dostupná v místě rozhodování, její hodnota/použitelnost opět výrazně klesá

Životní cyklus znalostí

Znalostní charakter oboru – podíl znalostí v hodnotě produktu/služby

Tacitní a explicitní znalosti

Tacitní

- Nevyslovitelné, skryté, tiché, nestrukturované, nedají se snadno postřehnout, vyjádřit či vysvětlit.
- Uchovávány v hlavě jedince, často skryté v podvědomí
- Zdroj kreativity
- Nejsou to zkušenosti nebo intuice, ty jsou jen součástí

Explicitní

- Lze snadno vyjádřit formálním a systematickým jazykem
- Jsou komunikovatelné, strukturované a lze je vyjádřit pomocí dat
- Skladujeme v informačních systémech

Konverze znalostí

Socializace

- Tacitní na tacitní – sdílená zkušenost (učňovství)
- Obtížně se řídí, předpokladem je důvěra, náklonnost, přátelství
- Nedochází k velké ztrátě znalostí

Externalizace

- Tacitní na explicitní – pokus přepsat tacitní znalost do explicitní formy (usnadnit práci se znalostmi)
- Převod pomocí metafor, analogií, modelů, vyprávění příběhů,...
- Složitý přenos, protože TZ jsou specifické a vázané na nositele

Internalizace

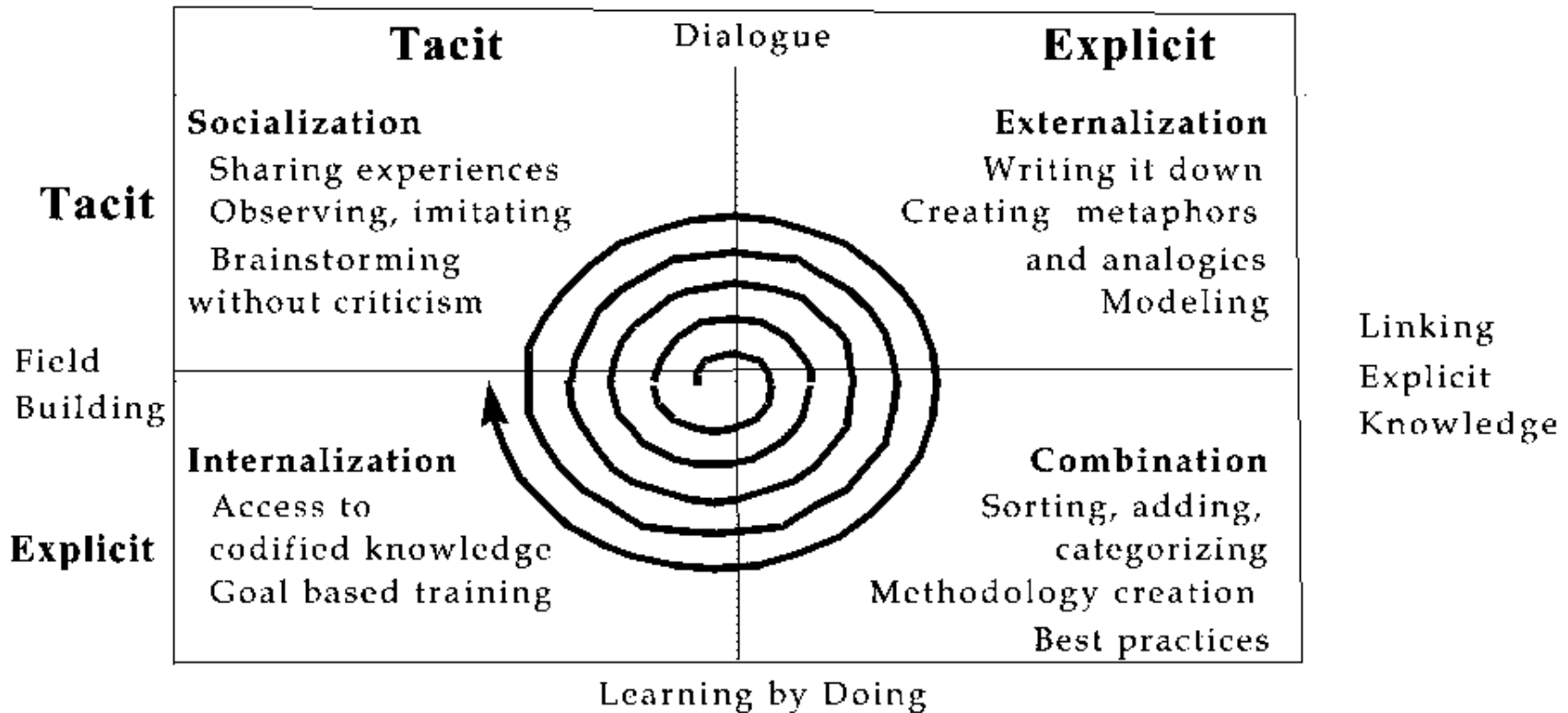
- Učení se při činnosti, výsledek je vhodné kontrolovat (např. testem)
- Osvojená znalost interaguje s tacitními znalostmi
- Přínos pro jednotlivce, malý dopad na organizaci

Kombinace

- Spojení oddělených explicitních znalostí do nové

Spirála znalostí

- Na začátku je tacitní znalost jednotlivce
- Následuje transformace na explicitní
- Ta se šíří po organizaci, použije ji jiný jedinec...

Zajímavosti a další informace

- *Capturing Your Employees' Knowledge Before They Walk out the Door* , on Tuesday, October 5 at 12:00 PM EDT - Free webinar - <http://www.infomap.com/index.cfm/AboutUs/NewsEvents/PressReleases?NID=260>
- **Kliková Anna - Znalostní mapa ve FreeMind -** http://www.virtuniv.cz/index.php/PLE_Klikov%C3%A1_Anna_-_Znalostn%C3%AD_mapa_ve_FreeMind

---

Informační průmysl

INFORMAČNÍ PROFESIONÁL

Informační profesionál

Obvyklé vzdělání:

- informační věda, ekonomika, práva

Předpoklady:

- Široké spektrum znalostí, vyhledávací techniky a strategie

Výhody:

- Tvůrčí, aktivní, akční, finanční, pestré úkoly

Nevýhody:

- Stres, přesčasy, vysoké nasazení,...

Association of Independent Information Professionals

- www.aiip.org
- členy zejména nezávislí brokeri
- zvyšovat povědomí o profesi, obecné zaměření oboru

Range of Services:

- Business Research and
- Market and Industry Research and Analysis
- Online Information Searching
- Information/Knowledge Management
- Writing, Editing and Document Creation
- Training and Consulting
- Library Setup and Maintenance